

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het  
elektronische bestuurlijke  
gegevensverkeer**

**Advies VTC nr. 01/2013 van  
16 januari 2013**

**Betreft: Advies inzake het ontwerpdecreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid**

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: “de VTC”);

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: “het e-govdecreet”), inzonderheid artikel 9 en 11;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna: “WVP”);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Wim Stoop, diensthoofd Juridische Beleidsondersteuning van het departement Landbouw en Visserij, ontvangen op 14 december 2014;

Gelet op de aanvullende adviesvraag, ontvangen op 15 januari 2013.

Brengt op 16 januari 2013 het volgend advies uit:

**I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG**

1. Het betreft de vraag die de heer Wim Stoop, diensthoofd Juridische beleidsondersteuning van het departement Landbouw en Visserij, per mail van 14 december 2013 heeft gesteld aan de VTC om een advies te geven over het ontwerp van decreet. De adviesvraag betreft in het bijzonder de bepalingen rond de verwerking van persoonsgegevens, met name de artikelen 6, 7 en 8.
2. De adviesvraag is er gekomen nadat het secretariaat van de VTC kennis had genomen van het ontwerpdecreet en contact had genomen met het departement Landbouw en Visserij.
3. Het voorontwerp van decreet werd principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 7 december 2012 en werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

4. Het advies wordt niet gevraagd binnen een bepaalde termijn.
5. Het kader is de regionalisering. Na verschillende bevoegdheidsoverdrachten werd met de bijzondere wet van 13 juli 2001 het landbouw- en zeevisserijbeleid bijna volledig een gewestelijke bevoegdheid.
6. Het decreet heeft als eerste doel het bestaande wettelijke kader om te zetten naar een decretaal kader. Verder is het bedoeld om diverse decretale bepalingen in functie van een betere leesbaarheid en toepasbaarheid te herschikken en in beperkte mate te wijzigen. Ten slotte moet het decreet leiden tot een coördinatie van alle bepalingen in één decreet.

## **II. TOEPASSELIJKE WETGEVING**

- E-govdecreet:
  - artikel 8: verplichting voorafgaande machtiging door VTC;
  - artikel 11: advies VTC in het kader van het e-govdecreet;
- WVP:
  - artikel 4: basisprincipes van de verwerking
  - artikel 5: toelaatbaarheid van de verwerking

## **III. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG**

### **A. Persoonsgegevens**

7. Het betreft minstens de identificatie- en contactgegevens van landbouwers en gegevens over hun bedrijf. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.

### **B. Databank “de minimis-steun”**

8. Artikel 6 van het ontwerpdecreet zorgt ervoor dat de Vlaamse Regering een verantwoordelijke voor de verwerking kan aanduiden voor een databank die nu wordt beheerd door het departement Landbouw en Visserij.

9. Het betreft steunmaatregelen die mogen verleend worden door de verschillende lokale overheden tot een Europees bepaald globaal plafond. De lidstaat is ervoor verantwoordelijk dat het plafond niet overschreden wordt. Er wordt in Vlaanderen gewerkt met verklaringen op eer, maar er wordt toch een databank bijgehouden voor sensibilisatie en ondersteuning van de verschillende lokale besturen die vrijwillig gegevens kunnen invoeren.

10. Het is positief dat er voor deze databank decretaal een entiteit wordt aangeduid die belast is met de uitbouw en het beheer, in dit geval via delegatie aan de Vlaamse Regering. (Voor de delegatie die verder wordt gegeven aan de Vlaamse Regering verwijzen we naar punt D hierna.)

11. In artikel 1, §4 , WVP wordt de verplichting opgelegd om een **verantwoordelijke voor de verwerking** aan te duiden. Dit zou uitdrukkelijk voor alle verwerkingen moeten gebeuren, al dan niet in een decreet. Het houdt meer in dan de aanwijzing die gebeurt in het voorgelegde artikel 6. Het is op deze entiteit dat de belangrijkste verplichtingen en verantwoordelijkheden inzake de bescherming van de persoonsgegevens zullen rusten en het is dan ook belangrijk dat deze zich daarvan bewust is en dat de betrokkenen weten wie het is.

12. De VTC wijst er op dat de mededeling van de gegevens door de lokale overheden waarschijnlijk moet gemachtigd worden door de VTC. Zij nodigt de betrokken instanties uit om hierover een gesprek te hebben. Zie verder onder punt C voor meer uitleg over de machtigingsvereiste.

### **C. Gegevensstromen**

13. In de memorie van toelichting bij het decreet wordt uitgelegd hoe belangrijk de uitwisseling van de gegevens is en dat daarbij de privacywet moet gerespecteerd worden. De decreetsbepalingen zelf regelen zowel het opvragen als het doorgeven van de gegevens.

#### Overzicht van de te onderzoeken bepalingen:

14. Artikel 7, §1 vermeldt het ter beschikking stellen van de gegevens aan entiteiten binnen het beleidsdomein.

15. Artikel 7, § 2, behandelt het opvragen van gegevens.

16. In het eerste lid wordt bepaald dat door de Vlaamse Regering aangewezen organen gegevens rechtstreeks kunnen opvragen aan derden. De memorie van toelichting verduidelijkt dat met “derden” niet alleen de entiteiten van de Vlaamse Overheid worden bedoeld, maar ook organisaties die bijvoorbeeld in opdracht van de overheid bepaalde controles uitvoeren.

17. Het tweede lid somt, niet limitatief, categorieën van gegevens op die bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen mogen worden opgevraagd, mist toestemming van die instelling.

18. Het derde lid bepaalt dat de organen bedoeld in het eerste lid ook fiscale gegevens kunnen opvragen bij de bevoegde overheid, mist toestemming van die overheid.

19. Artikel 7, § 3 regelt het verder doorgeven van de verzamelde gegevens:

20. Het eerste lid betreft het doorgeven van de gegevens door de entiteiten van het beleidsdomein aan derden. Daarmee worden volgens de memorie van toelicht bedoeld:

- de andere beleidsdomeinen van de Vlaamse Overheid;
- lokale en federale overheden;
- niet-overheden zoals onderzoekinstellingen en beroepsorganisaties.

21. Het tweede lid behandelt het doorgeven van de gegevens aan specifieke organen, met name:  
- de erkende controleorganen biologische productie;  
- de centra ter bevordering van meer duurzame landbouwproductiemethoden;  
en nog door de Vlaamse Regering aan te wijzen organen.

22. Artikel 8 geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om te bepalen dat bepaalde gegevens moeten verstrekt worden voor statistische doeleinden. Deze decreetsbepaling geeft uitvoering aan artikel 8 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als een maatregel die de infrastructuur betreft, met name de voor het beleid nodige gegevens te verzamelen en statistisch te verwerken. Hiervoor is een decretale basis nodig.

23. In de bijkomende adviesvraag werden twee extra bepalingen voorgelegd: artikel 44 en 45 van het ontwerpdecreet. Deze behandelen het doorgeven van resultaten van controles door toezichthouders en controleorganen aan:

- de entiteiten van het beleidsdomein;
- controleorganen;
- derden.

#### Evaluatie:

24. Persoonsgegevens dienen conform artikel 4, §1, 1°, WVP eerlijk en rechtmatig te worden verwerkt. Ook artikel 5 WVP vraagt om een **wettelijke grond**. De VTC vindt het dan ook zeer positief dat in het ontwerpdecreet een decretale basis wordt gecreëerd voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens en in het bijzonder voor de mededeling ervan.

25. Er wordt ook aandacht besteed aan de naleving van het **finaliteitsprincipe** van de privacywet (artikel 4, §1, 2°, WVP) voor verschillende mededelingen. Verwijzingen daarnaar werden opgenomen in de vermelde bepalingen, soms uitdrukkelijk vermeld (zie art. 7, §1, lid 2 en art. 7, §2, tweede lid) , soms algemeen (zie art. 7, §2, eerste lid en §3). Hierbij kan worden opgemerkt dat enkel de specifiek verwoorde doeleinden enige garantie bieden.

26. Het is aangewezen dat in het decreet, minstens in de memorie van toelichting, wordt verduidelijkt dat deze bepalingen en de toestemming van de instantie bij welke de gegevens oorspronkelijk werden opgevraagd, niet wegnemen dat de beoogde mededelingen van gegevens moeten gemachtigd worden door de bevoegde entiteit. Volgende bewoordingen kunnen hiervoor worden gebruikt:

*“mits machtiging van de mededeling van persoonsgegevens op basis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer”.*

27. In het kader van het beoordelen van de machtigingsaanvragen zal dan verder onderzocht worden of het voor de specifieke mededeling van gegevens om welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doelen gaat en of de verdere verwerking verenigbaar is met de oorspronkelijke. Als de doeleinden van een verdere verwerking hiermee of met andere wettelijke bepalingen nog geen uitdrukkelijke decretale grond hebben gekregen, zal een nieuw decreetaal of wettelijk initiatief nodig zijn.

28. Er zal bij het onderzoek van het dossier dan ook kunnen nagegaan worden of de gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn (artikel 4, §1, 3°, WVP **proportionaliteitsprincipe**). In deze decreetbepalingen wordt – het kan moeilijk anders – niet verduidelijkt om welke gegevens het exact gaat, zodat die beoordeling nu niet kan gebeuren. De VTC wijst er op dat een vermelding van de gegevens in het decreet zelf, zoals in artikel 7, §2, tweede lid, niet noodzakelijk is.

29. In het onderzoek van de machtigingsaanvraag zal ook worden nagegaan of aan de **transparantievereiste** is voldaan. Hier is al gedeeltelijk aan voldaan met het uitschrijven van deze decretale bepalingen. Er zal nog verder aan de transparantie moeten worden gewerkt om tegemoet te komen aan de vereisten van artikel 9 WVP. Dit kan door praktische maatregelen, maar ook door nog verdere verduidelijkingen in het decreet, bijvoorbeeld in artikel 7, § 3, eerste lid, door de bedoelde derden in het decreet aan te duiden en niet enkel in de memorie van toelichting.

30. Hierbij aansluitend wijst de VTC er op dat er nog onduidelijke bepalingen zijn: in artikel 8 wordt een verplicht tot het aanleveren van gegevens opgelegd, maar er wordt niet bepaald tot wie die bepaling gericht is.

31. Tenslotte is er het element dat het moeilijkst kan gegarandeerd worden in decretale of reglementaire bepalingen: de **veiligheid** van de verwerking en mededeling van de persoonsgegevens.

32. In de mate dat het gaat om **gerechtelijke gegevens**, zoals gedefinieerd in artikel 8, §1, WVP, of gegevens die gerechtelijke gegevens kunnen worden (bijvoorbeeld art. 7, §2, tweede lid, 4° en art. 44 en 45), zullen bijkomende maatregelen moeten worden genomen en onderzocht door de VTC.

33. De VTC weet dat zowel het departement Landbouw en Visserij als het Agentschap voor Landbouw en Visserij op de hoogte zijn van de machtigingsverplichting gezien deze al meerdere machtigingsaanvragen hebben ingediend. Zij wenst toch de verwijzing naar deze verplichting vermeld te zien zodat door het invoeren van deze decreetbepalingen hierover geen misverstanden ontstaan.

#### **D. Delegaties aan de Vlaamse Regering**

34. In artikel 6, tweede lid, artikel 7, §4 en artikel 8 lid 2 wordt gesteld dat de Vlaamse Regering de voorwaarden en procedure voor de aanlevering van de gegevens kan regelen en de voorwaarden voor de gegevensopvraging en verstrekking kan bepalen.

35. In de mate dat deze voorwaarden betrekking hebben op de bescherming van de persoonsgegevens, is het wenselijk dat ze, in het bijzonder voor mededelingen van persoonsgegevens, in het kader van machtigingen worden opgelegd en niet in besluiten van de Vlaamse Regering.

Het vastleggen van dergelijke procedures en voorwaarden in besluiten van de Vlaamse Regering kan ook een te strak in te zin van moeilijk te wijzigen kader zijn. Het gaat immers om een zeer technische en evolutieve materie.

36. Deze bepalingen lijken enkel zinvol als bepaalde instanties moeten gedwongen worden om hun medewerking (conform bepaalde richtlijnen) te verlenen.

37. De VTC vraagt dat voor zover deze delegaties behouden blijven, de uitvoeringsbesluiten ervan aan haar zouden worden voorgelegd voor advies.

#### **IV. BESLUIT**

38. De VTC adviseert dat het ontwerpdecreet wordt geëvalueerd en eventueel aangepast conform de vorige overwegingen.

39. De VTC wijst er nogmaals op dat de nodige machtigingen moeten worden gevraagd voor de mededeling van persoonsgegevens.

40. De VTC vraagt dat eventuele uitvoeringsbesluiten van deze bepalingen aan haar worden voorgelegd voor advies.

De voorzitter,

Willem Debeuckelaere